

# Stomazorg

in het Ommelander Ziekenhuis Groningen



Ommelander Ziekenhuis  
Groningen



## Inleiding

U wordt binnenkort geopereerd in het Ommelander Ziekenhuis Groningen. Uw arts heeft met u besproken dat er een (tijdelijk) stoma wordt aangelegd of dat de kans aanwezig is dat u een (tijdelijke) stoma krijgt. Dit kan een ingrijpende gebeurtenis zijn.

Tevens leven er misschien vragen; wat is een stoma eigenlijk, waar komt de stoma dan precies, waar kan ik terecht met vragen, krijg ik begeleiding? Al deze vragen en andere onderwerpen komen aan bod in deze patiëntenfolder.

## Wat is een stoma?

Een stoma is een kunstmatige opening van de darm of van de urinewegen. Deze folder gaat over de darmstoma.

Het wordt aangelegd wanneer de ontlasting het lichaam niet via de natuurlijke manier kan verlaten. Ook kan een stoma nodig zijn om een deel van de darm rust te geven, dit noemen ze een tijdelijk stoma.

Normaal is het mogelijk om de ontlasting op te houden dankzij de kringspier van de anus. Met een stoma kan dat niet meer. De ontlasting die de stoma verlaat, moet worden opgevangen. Hiervoor bestaat stoma-opvangmateriaal.

Er zijn verschillende soorten stoma's:

- Stoma van de dunne darm: dit noemen we een ileostoma
- Stoma van de dikke darm: dit noemen we een colostoma
- Stoma van de urinewegen: dit wordt een urostoma genoemd

Een tijdelijk of een blijvend stoma:

Een tijdelijk stoma wordt bijvoorbeeld aangelegd om een deel van de darm rust te geven. Een blijvend stoma wordt bijvoorbeeld aangelegd wanneer de hele dikke darm verwijderd is.

## Wat doet de stomaverpleegkundige?

De stomaverpleegkundige is een gespecialiseerd verpleegkundige en kan u en uw naasten begeleiden bij de stomazorg.

U bent bij de stomaverpleegkundige aan het juiste adres voor allerlei praktische informatie op het gebied van stomamaterialen, materiaalkeuze, plaatsbepaling van de stoma op de buik, instructie van stomazorg, allerlei wetenswaardigheden, maar er zal ook aandacht voor het psychische aspect zijn.

## De plaats van het stoma

De stomaverpleegkundige bekijkt samen met u wat de beste plaats voor uw (eventuele) stoma is. Wat de beste plaats is hangt af van:

- de te verrichten operatie;
- al eerder verrichte operaties aan de buik;
- uw buikomvang, huidplooiën en littekens op de buik;
- de kleding die u draagt;
- uw eventuele beperkingen;
- werkzaamheden, sport en hobby

De plaats die de stomaverpleegkundige op uw buik aftekent is een aanduiding voor de arts die de operatie verricht. Tijdens de operatie bepaalt de arts op basis van uw medische situatie wat de definitieve plaats van uw stoma wordt.

## De operatie

Bij het aanleggen van de stoma brengt de chirurg een deel van de darm dat de stoma moet gaan vormen door een opening in de buikwand naar buiten. Deze opening heeft de grootte van ongeveer een euro muntstuk. Vervolgens hecht de chirurg de darm vast aan de huid. U kijkt dan tegen de binnenkant van uw darm aan: een roze, rood slijmvlies wat rijk doorbloed is. Het slijmvlies is kwetsbaar en kan een beetje gaan bloeden; dit is niet verontrustend.

Na de operatie plaatsen we opvangmateriaal over de stoma. Het is goed om te weten dat er direct na de operatie groot stomamateriaal aangebracht wordt, wat pas op de verpleegafdeling aangepast wordt naar meer discreter stomamateriaal: materiaal wat uw voorkeur heeft en past bij uw situatie van de stoma.

## Na de operatie

Direct na de operatie zult u leren omgaan met uw stoma. Uw direct-naasten zullen bij dit proces ook betrokken worden. De verpleegkundige van de verpleegafdeling heeft hierbij een belangrijke begeleidende rol. De gespecialiseerd stomaverpleegkundige houdt dit proces in de gaten en loopt geregeld bij u langs tijdens uw opname. Bij vragen en problemen en voor meer uitleg en informatie over het hebben van een stoma kan de stoma-verpleegkundige ingeschakeld worden.

## Mogelijke complicaties na het aanleggen van een stoma

Er zijn enkele complicaties mogelijk:

- In het darmdeel dat door de buikwand naar buiten komt kan de doorbloeding niet goed zijn. De kleur van de stoma verandert dan van donkerrood naar blauw; als hier sprake van is: neem direct contact op met uw huisarts, stomaverpleegkundige of de spoedeisende hulp van het Ommelander Ziekenhuis.
- Er kan stuwing optreden van de stoma. De stoma ziet er dan bleek en gezwollen uit. Dit gaat meestal na een paar dagen vanzelf over.

Er zijn ook complicaties op langere termijn mogelijk:

- Er kan een zwelling naast de stoma ontstaan. Er is dan waarschijnlijk sprake van een buikwandbreuk (parastomale hernia), maar het kan ook een slappe buikspier zijn. Door het gat in de buikwand komt dan meer buikinhoud naar voren dan alleen het darmdeel dat de stoma vormt. Geeft dit veel klachten dan bekijken we of u in aanmerking kan komen voor een breukband: deze geeft ondersteuning en geeft tegendruk aan de stoma en de buik. Mochten de klachten verder verergeren dan kan bekeken worden of u in aanmerking komt voor een operatie: breuk herstellen.
- Soms wordt de stoma kleiner. Het oprekken van de kleine opening kan hierbij helpen. Soms is een nieuwe operatie nodig.

## Naar huis

U kunt na ongeveer drie tot tien dagen naar huis. Dit is onder andere afhankelijk van de reden waarom uw stoma is aangelegd en het verloop van uw herstel.

U krijgt een afspraak met de specialist mee voor controle op de polikliniek. We proberen dit in combinatie te regelen met een stomacontrole bij de stomaverpleegkundige.

Wanneer thuiszorg nodig is, wordt dit vanuit het ziekenhuis geregeld.

## Hoe gaat het verder na de operatie?

Als u weer thuis bent, zult u na een paar dagen gebeld worden door de stomaverpleegkundige om te evalueren hoe het tot dusver gaat met de stoma, de stomazorg en uw herstel.

U kunt vervolgens altijd met vragen over onder andere uw stoma bij de stomaverpleegkundige terecht tijdens kantooruren. Dit kan telefonisch, per email of tijdens een persoonlijk bezoek op de polikliniek.

U heeft geen verwijzing van een arts nodig voor een gesprek met de stoma-verpleegkundige.

De stomacontroles na ontslag uit het ziekenhuis zien er globaal als volgt uit en is afhankelijk van het verloop en uw herstel:

- Twee weken na ontslag, vervolgens in de eerste drie maanden iedere zes weken en daarna na een half jaar.
- Vervolgens is jaarlijks terugkomen voor stomacontrole ons advies.

Als u op pad gaat raden we u aan om altijd een extra setje stoma-materiaal mee te nemen, ook als u voor stomacontrole naar het ziekenhuis komt.

## **Bereikbaarheid stomaverpleegkundige**

De stomaverpleegkundige heeft (telefonisch) spreekuur

- maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 14.00 uur.

Indien u vragen of problemen met betrekking tot de stoma heeft, neemt u dan, liefst tijdens bovengenoemde uren, contact op met het Ommelander Ziekenhuis, via algemeen telefoonnummer 088 – 066 1000 en laat u doorverbinden met de Colincare/ Stomazorgverpleegkundige.

Mailen kan ook: [stomazorg@ozg.nl](mailto:stomazorg@ozg.nl)

Bij spoedzaken kunt u buiten kantoortijden contact opnemen met de spoedeisende hulp van het Ommelander Ziekenhuis via het algemeen telefoonnummer 088 – 066 1000.





**ommelanderziekenhuis.nl**

T 088 - 066 1000

OZG (08-18) CHI 055